

Odběr krve podle zákona o Policii

Smyslem ustanovení § 24 odst. 3 zákona o Policii České republiky je umožnit osobě, která je podezřelá z trestného činu nebo přestupku spáchaného pod vlivem alkoholu, dosáhnout provedení objektivního důkazu o tom, zda tu ovlivnění alkoholem skutečně je a jaká je jeho míra. Jestliže však dojde k tomu, že podezření na vliv alkoholu je rozptýleno jiným způsobem, že policie považuje tento způsob za dostatečný pro závěr, že tu vliv alkoholu není, a že nezahájí a nevede žádné řízení o trestném činu nebo přestupku, resp. že od zahájení takového řízení upustí, nemá odběr krve v podstatě žádný význam a jeho neprovedení nemá žádné důsledky, pokud jde o postavení osoby, o jejíž ochranu jde.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 7 Tdo 1124/2003, ze dne 15.10.2003)

Nejvyšší soud projednal v neveřejném zasedání dovolání obviněného T. G., proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 16. 4. 2003, sp. zn. 12 To 77/2003, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Nymburce pod sp. zn. 2 T 201/2002 a rozhodl tak, že podle § 265k odst. 1 tr. ř. se ohledně obviněného T. G. zrušují usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 16. 4. 2003, sp. zn. 12 To 77/2003, a rozsudek Okresního soudu v Nymburce ze dne 25. 11. 2002, sp. zn. 2 T 201/2002. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. s přiměřeným použitím § 261 tr. ř. se toto usnesení Krajského soudu v Praze a tento rozsudek Okresního soudu v Nymburce zrušují také ohledně obviněného R. D. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. se zrušují také další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu a podle § 265l odst. 1 tr. ř. se Okresnímu soudu v Nymburce příkazuje, aby věc obviněných T. G. a R. D. v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění :

Rozsudkem Okresního soudu v Nymburce ze dne 25. 11. 2002, sp. zn. 2 T 201/2002, byli obvinění T. G. a R. D. uznáni vinnými trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák. a odsouzeni k peněžitému trestu obviněný T. G. ve výměře 20.000,- Kč s náhradním trestem odnětí svobody na 4 měsíce a obviněný R. D. ve výměře 10.000,- Kč s náhradním trestem odnětí svobody na 2 měsíce a k trestu zákazu činnosti, a to služby v ozbrojených silách a veřejné správě obviněný T. G. na 3 roky a obviněný R. D. na 2 roky.

Podle zjištění Okresního soudu v Nymburce se obvinění dopustili trestného činu tím, že dne 6. 10. 2001 kolem 03:00 hodin v L. n. L., okr. N., jako příslušníci Policie ČR - S. S. k., skupiny silničního dozoru, při výkonu hlídkové služby dopravní policie zastavili a kontrolovali řidiče osobního automobilu zn. Škoda Felicia Combi J. L., kterého podrobili dechové zkoušce na přítomnost alkoholu přístrojem Alcotest 7410 Dräger, a přestože J. L. před jízdou alkohol nepožil a přítomnost alkoholu u něho nemohla být prokázána, mu sdělili, že byla zjištěna u něho koncentrace alkoholu 0,68 g/kg, předvedli ho na Obvodní oddělení Policie ČR v L. n. L., kde obviněný R. D. začal vyplňovat protokol o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem, zatímco obviněný T. G. nabádal J. L. k tomu, aby se nedostavil k ústnímu jednání ve věci rozvodu manželů K., kam byl soudem předvolán jako svědek, a znovu provedl dechovou zkoušku s negativním výsledkem, přičemž tohoto jednání se dopustili přesto, že J. L. po celou dobu popíral požití alkoholu, a odmítli jeho žádost o odběr krve k provedení objektivní zkoušky, což je v rozporu s ustanovením § 24 odst. 3 zákona č. [283/1991](#) Sb., s

metodickým pokynem ředitele dopravní policie č. 1/2001 a se závazným pokynem policejního prezidenta č. 24/2001.

Proti rozsudku Okresního soudu v Nymburce podali oba obvinění odvolání. Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 16. 4. 2003, sp. zn. 12 To 77/2003, byla odvolání obviněných podle § 256 tr. ř. zamítnuta jako nedůvodná.

Obviněný T. G. podal prostřednictvím obhájkyne v zákonné lhůtě dovolání proti usnesení Krajského soudu v Praze. Z obsahu dovolání je zřejmé, že obviněný T. G. je podal v celém jeho se týkajícím rozsahu, a to z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Namítl nesprávné právní posouzení skutku a jiné nesprávné hmotně právní posouzení. V rámci tohoto dovolacího důvodu uvedl, že pokud soudy považovaly za porušení § 24 odst. 3 zák. č. [283/1991](#) Sb. to, že J. L. nebyl na jeho žádost proveden odběr krve, nevzaly v úvahu, že tvrzení J. L., že nepožil alkohol, ověřili pomocí detekční trubičky a že za daného stavu bylo nadbytečné provádět odběr krve jako úkon, který by J. L. pouze zatěžoval. Obviněný zdůraznil, že jakmile bylo ověřeno, že alkohol není v krvi J. L. přítomen, odvezli ho do jeho bydliště. Dále obviněný v rámci deklarovaného dovolacího důvodu vytkl, že se soudy nezabývaly „smysluplností požadavku neúčasti svědka J. L. při ústním jednání soudu ve věci rozvodu manželů K.“ a dále tím, že „již při samotném obeslání svědka je používána obsílka obsahující poučení o povinnosti dostavit se na předvolání k soudu a vypovídat jako svědek“. Tuto námitku je možné interpretovat tak, že podle obviněného vznesení požadavku na neúčast svědka při soudním jednání neznamená naplnění zákonných znaků trestného činu. V závěru dovolání obviněný T. G. navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí obou soudů a aby ve věci rozhodl zprošťujícím rozsudkem.

Jinak obviněný T. G. v dovolání uplatnil také námitky, které směřovaly proti správnosti skutkových zjištění, z nichž soudy vycházely, a proti způsobu, jímž hodnotily důkazy. Tyto námitky jsou mimo rámec zákonného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a Nejvyšší soud k nim proto nijak nepřihlížel.

Na podkladě té části dovolání, v níž skutečně obsahovalo námitky korespondující s dovolacím důvodem uvedeným v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., Nejvyšší soud podle § 265i odst. 3, 4, 5 tr. ř. přezkoumal ohledně obviněného T. G. napadené usnesení i přecházející řízení a shledal, že dovolání je důvodné.

Zákonné znaky trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák. považovaly oba soudy za naplněné ve variantě spočívající v tom, že obviněný T. G. jako veřejný činitel v úmyslu opatřit jinému neoprávněný prospěch vykonával svou pravomoc způsobem odporujícím zákonu.

Za výkon pravomoci způsobem odporujícím zákonu není možné považovat to, že obviněný T. G. odmítl žádost J. L. o odběr krve. Pokud soudy v této skutečnosti spatřovaly porušení ustanovení § 24 odst. 3 zákona o Polici České republiky (zákon č. [283/1991](#) Sb. ve znění pozdějších zákonů), šlo z jejich strany o mechanický a vyloženě jen formální výklad tohoto ustanovení bez přihlídnutí k jeho smyslu. Smyslem citovaného ustanovení je umožnit osobě, která je podezřelá z trestného činu nebo přestupku spáchaného pod vlivem alkoholu, dosáhnout provedení objektivního důkazu o tom, zda tu ovlivnění alkoholem skutečně je a jaká je jeho míra. Především jde o to, aby tento důkaz byl podkladem pro správné zjištění skutkového stavu v řízení, v němž se má o trestném činu nebo přestupku rozhodnout, a aby příslušný orgán mohl ve věci spravedlivě rozhodnout. Jinak jde také o to, aby příslušný orgán měl spolehlivý podklad již pro posouzení samotné otázky, zda je vůbec důvodné nějaké řízení zahájit. Jestliže však dojde k tomu, že podezření na vliv alkoholu je rozptýleno jiným způsobem, že policie považuje tento způsob za dostatečný pro závěr, že tu vliv alkoholu není, a že nezahájí a nevede žádné řízení o trestném činu nebo přestupku, resp. že od zahájení takového řízení upustí, nemá odběr krve v podstatě žádný význam a jeho neprovedení nemá žádné důsledky,

pokud jde o postavení osoby, o jejíž ochranu jde.

V posuzovaném případě soudy zjistily, že poté, co se J. L. na obvodním oddělení policie podrobil dechové zkoušce s použitím detekční trubičky a co se ukázal negativní výsledek této zkoušky, bylo od dalších úkonů proti němu upuštěno a sami obvinění ho odvezli do jeho bydliště. Soudy v návaznosti na to zjistily, že obvinění po skončení své služby předložili nadřízenému Z. Š. jediný záznam o přestupku, z něhož byl podezřelý M. K. (šlo tedy o přestupek jiné osoby než J. L.). Tato zjištění Okresního soudu v Nymburce, s nimiž se ztotožnil i Krajský soud v Praze, jsou uvedena v odůvodnění rozsudku okresního soudu v souvislosti s citací a hodnocení výpovědí svědků J. L. a Z. Š.

Za tohoto stavu nepřichází v úvahu, aby neprovedení odběru krve J. L., byť o něj žádal, bylo kvalifikováno jako porušení § 24 odst. 3 zákona o Polici České republiky. Obviněný T. G. tím proto nemohl naplnit zákonný znak trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák. spočívající v tom, že pachatel vykonává pravomoc veřejného činitele „způsobem odporujícím zákonu“.

Soudy nevěnovaly potřebnou pozornost ani otázce naplnění zákonného znaku uvedeného trestného činu spočívajícího v tom, že pachatel jedná „v úmyslu opatřit jinému neoprávněný prospěch“. Okresní soud v Nymburce považoval tento zákonný znak za naplněný zjištěním, že obviněný T. G. „nabádal J. L., aby se nedostavil k ústnímu jednání ve věci rozvodu manželů K., kam byl soudem předvolán jako svědek“. Krajský soud v Praze toto zjištění konkretizoval v tom smyslu, že obviněný jednal v úmyslu „dosáhnout toho, aby tento svědek nevystupoval v občanskoprávním řízení, na jehož výsledku měl obviněný T. G. zájem (byl partnerem L. K., která se rozváděla a chtěla, aby do její péče bylo svěřeno dítě)“. Z rozhodnutí soudů vůbec není zřejmé, v čem by měl spočívat prospěch L. K., v čem by měl být neoprávněný a jak jeho dosažení souviselo s tím, že se J. L. nedostaví na předvolání svědka k soudnímu jednání o rozvodu manželů K. Pro závěr, že svěřením dítěte do péče L. K. je jejím neoprávněným prospěchem, chybí ve zjištěních soudů jakýkoli podklad. Takto by bylo možné o uvedené okolnosti uvažovat jediné za předpokladu, že by na straně L. K. jinak byly dány důvody pro to, aby jí dítě nebylo svěřeno. Nejasné ovšem zůstává, jak s těmito důvody, pokud by byly dány, souvisí nepřítomnost svědka J. L. při soudním jednání, resp. jak by mohla jeho nepřítomnost ovlivnit rozhodnutí soudu o výchově a výživě dítěte, zvláště když soudy nezjistily, že by obviněný T. G. na svědka J. L. působil v tom směru, aby vypovídal v řízení o rozvodu manželů K. nepravdu o nějakých skutečnostech významných pro rozhodnutí soudu, případně aby nějakou významnou skutečnost svědčící v neprospěch L. K. zamlčel apod. Žádná zjištění soudy nečinily ani v tom ohledu, která ze stran řízení o rozvodu navrhla výslech svědka J. L. a k podpoře jakých skutkových tvrzení měl tento důkaz vůbec sloužit.

Za této situace je vyloučeno, aby naplnění zákonného znaku „v úmyslu opatřit jinému neoprávněný prospěch“ ve smyslu § 158 odst. 1 tr. zák. bylo spatřováno v samotném zjištění, že obviněný T. G. nabádal J. L. k tomu, aby se nedostavil k ústnímu jednání, ke kterému byl soudem předvolán jako svědek.

Z toho, co bylo až dosud uvedeno, vyplývá, že pokud byl skutkový stav zjištěný oběma soudy kvalifikován jako trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák., jde o nesprávné právní posouzení skutku ve smyslu dovolacího důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

Nejvyšší soud proto z podnětu dovolání obviněného T. G. zrušil ohledně tohoto obviněného jak napadené usnesení Krajského soudu v Praze, tak rozsudek Okresního soudu v Nymburce jako vadnou část řízení předcházejícího napadenému usnesení. Protože důvod, z něhož Nejvyšší soud takto rozhodl ve prospěch obviněného T. G., prospívá i spoluobviněnému R. D., zrušil Nejvyšší soud napadené usnesení a předcházející rozsudek také ohledně obviněného R. D. To znamená, že

napadené usnesení a předcházející rozsudek byly zrušeny v celém rozsahu. Nejvyšší soud zrušil také všechna další rozhodnutí, která na zrušené usnesení a rozsudek obsahově navazovala a pozbyla jejich zrušením podkladu. Nakonec Nejvyšší soud přikázal Okresnímu soudu v Nymburce, aby věc obou obviněných v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Se zřetelem k dosavadním výsledkům řízení lze uvažovat o tom, že obvinění vykonávali pravomoc veřejných činitelů způsobem odporujícím zákonu č. [283/1991](#) Sb. o Policii České republiky (ve znění pozdějších zákonů), jestliže by bylo zjištěno, že po provedení dechové zkoušky s použitím přístroje Alcotest 7410 Dräger oznámili J. L. vědomě nepravdivě, tj. vědomě v rozporu se skutečným výsledkem zkoušky, přítomnost alkoholu a předvedli ho z tohoto fingovaného důvodu na obvodní oddělení policie. Tato možnost se naznačuje z té části odůvodnění rozsudku Okresního soudu v Nymburce, v níž tento soud odkázal na důkazy svědčící o tom, že použitý přístroj Alcotest 7410 Dräger byl funkční a nevykazoval žádné závady či poruchy. Jinak je nutné k objektivní stránce trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák. připomenout, že její podstatou je výkon pravomoci způsobem odporujícím zákonu, to znamená, že nestačí případné porušení interních předpisů policie. Bez ohledu na povahu a závažnost způsobu, jímž obvinění případně při výkonu své pravomoci porušili zákon, je třeba vzít v úvahu, že má-li jít o trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zák., musí být ve vztahu k subjektivní stránce trestného činu konkrétně zjištěny takové skutečnosti, které naplňují některý ze zákonných znaků „v úmyslu způsobit jinému škodu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch“.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Konkordátní smlouva se Svatým stolcem](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Práva dětí](#)
- [Určitost sankcionované povinnosti](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)